Joi, 21 ianuarie 2021

P9_TA(2021)0027

Reprimarea opoziției democratice în Hong Kong

Rezoluția Parlamentului European din 21 ianuarie 2021 referitoare la reprimarea opoziției democratice în Hong Kong (2021/2505(RSP))

(2021/C 456/21)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale din 19 iunie 2020 referitoare la legea Republicii Populare Chineze privind securitatea națională în Hong Kong și la necesitatea ca UE să apere gradul ridicat de autonomie al Hong Kong-ului ([1]) și din 18 iulie 2019 referitoare la situația din Hong Kong ([2]), rezoluțiile sale din 24 noiembrie 2016 referitoare la cazul lui Gui Minhai, editor deținut în China ([3]) și din 4 februarie 2016 referitoare la cazul editorilor de carte din Hong Kong dispăruți ([4]) și rezoluția sa din 17 decembrie 2020 ([5]), în special în legătură cu importanța creării unei legislații efective care să prevadă obligația de diligență a întreprinderilor,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la China, în special cea din 12 septembrie 2018 referitoare la stadiul actual al relațiilor UE-China ([6]) și cea din 16 decembrie 2015 referitoare la relațiile dintre UE și China ([7]),

— având în vedere recomandările sale anterioare privind Hong Kong-ul, în special cea din 13 decembrie 2017 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) privind Hong Kong-ul, la 20 de ani de la retrocedarea acestuia ([8]),

— având în vedere declarația Înaltului Reprezentant în numele UE din 7 ianuarie 2021 cu privire la arestarea în masă a unor persoane implicate în alegerile primare pro-democrație din iulie 2020 din Hong Kong, declarația purtătorului de cuvânt din 29 decembrie 2020 privind judecarea a zece cetățeni ai Hong Kong-ului, declarația Înaltului Reprezentant în numele UE din 12 noiembrie 2020 cu privire la anularea mandatelor membrilor Consiliului legislativ din Hong Kong, declarația purtătorului de cuvânt din 2 noiembrie 2020 cu privire la arestarea unor actuali și foști deputați pro-democrație în Hong Kong, declarația purtătorului de cuvânt din 24 septembrie 2020 cu privire la arestarea lui Joshua Wong și a altor activiști pro-democrație, declarația purtătorului de cuvânt din 10 august 2020 cu privire la arestările și perchezițiile în temeiul Legii privind securitatea națională din Hong Kong, declarația Înaltului Reprezentant in numele UE din 3 august 2020 privind amânarea alegerilor pentru Consiliul Legislativ din Hong Kong și declarația Înaltului Reprezentant din 1 iulie 2020, în numele Uniunii Europene, cu privire la adoptarea de către Congresul Național al Poporului din China a unei legi în materie de securitate națională vizând Hong Kong-ul,

— având în vedere declarația de presă a Conferinței președinților din 6 iulie 2020,

— având în vedere adoptarea la 30 iunie 2020 a Legii privind securitatea națională în Hong Kong de către Comitetul permanent al Congresului Național al Poporului din China,

— având în vedere declarația miniștrilor de externe ai G7 din 17 iunie 2020 cu privire la Hong Kong,

— având în vedere Legea fundamentală a Regiunii Administrative Speciale (RAS) Hong Kong, adoptată la 4 aprilie 1990, care a intrat în vigoare la 1 iulie 1997,

— având în vedere Declarația comună din 19 decembrie 1984 adoptată de guvernul Regatului Unit și guvernul Republicii Populare Chineze cu privire la chestiunea Hong Kong-ului, cunoscută și sub denumirea de Declarația comună chino-britanică,

---

([1]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0174.
([2]) Texte adoptate, P9_TA(2019)0004.
([3]) JO C 224, 27.6.2018, p. 78.
([4]) JO C 35, 31.1.2018, p. 46.
([5]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0375.
([6]) JO C 433, 23.12.2019, p. 103.
([7]) JO C 399, 24.11.2017, p. 92.
([8]) JO C 369, 11.10.2018, p. 156.

— având în vedere cel de al 13-lea dialog structurat anual care a avut loc la Hong Kong la 28 noiembrie 2019,

— având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a VP/ÎR din 12 martie 2019, intitulată „UE-China – O perspectivă strategică” (JOIN(2019)0005),

— având în vedere politica „o singură Chină” a UE,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât la 5 ianuarie 2021 poliția din Hong Kong a arestat 53 de reprezentanți ai opoziției democratice și activiști sub acuzația de acțiuni subversive în temeiul Legii privind securitatea națională (LSN) din Hong Kong; întrucât printre cei reținuți s-au aflat organizatorii și candidații la alegerile primare democratice din luna iulie a anului trecut desfășurate în pregătirea alegerilor pentru Consiliul Legislativ al Regiunii Administrative Speciale Hong Kong, foști membri ai Consiliului Legislativ, consilieri districtuali și un avocat american implicat în mișcarea pro-democrație; întrucât, în urma instrucțiunilor primite de la poliția din Hong Kong, băncile au înghețat și fonduri totalizând 1,6 HKD în legătură cu cele 53 de persoane; întrucât, între timp, toate aceste persoane, cu excepția a trei dintre ele, au fost eliberate pe cauțiune în așteptarea unor investigații suplimentare;

B. întrucât acestea au fost ultimele dintr-o lungă serie de arestări ale reprezentanților și activiștilor opoziției democratice și de acțiuni îndreptate către subminarea instituțiilor democratice din Hong Kong de la intrarea în vigoare a LSN la 1 iulie 2020; întrucât 93 de membri ai opoziției au fost arestați în virtutea acestei legi de la introducerea ei; întrucât la 1 septembrie 2020 experții în drepturile omului ai ONU au afirmat că legea „implică atât preocupări de legalitate serioase, cât și limitări excesive ale libertății de opinie, exprimare și întrunire pașnică”;

C. întrucât Ministrul pentru securitate din Hong Kong a declarat că cei arestați sunt bănuiți de a încerca să paralizeze guvernul prin planurile lor de a-și utiliza drepturile democratice și a câștiga o majoritate a locurilor în legislativ;

D. întrucât numeroase personalități pro-democrație au fost descalificate pe motive politice din funcții alese, în temeiul rezoluției Congresului Național al Poporului din 10 noiembrie 2020 care a impus patriotismul ca o cerință obligatorie pentru deputați, ceea ce a dus la demisia cvasitotalității deputaților opoziției din Consiliul Legislativ; întrucât justiția din Hong Kong, anterior independentă, este din ce în ce mai supusă atacului din partea Partidului Comunist Chinez și a presei controlate de stat;

E. întrucât la 15 ianuarie 2021 rețeaua de bandă largă din Hong Kong a blocat un site pro-democrație la cererea autorităților din Hong Kong, în temeiul LSN; întrucât acest prim caz de cenzură a internetului în temeiul LSN suscită îngrijorări că autoritățile din Hong Kong plănuiesc folosirea acestei legislații pentru a limita și mai mult libertatea de exprimare și informare online; întrucât acest fapt ar avea consecințe nocive atât pentru libertățile cetățenești, cât și pentru democrație;

F. întrucât guvernul din Hong Kong a decis să amâne cu un an alegerile pentru Consiliul Legislativ programate inițial pentru 6 septembrie 2020, într-un efort clar de a obstrucționa opoziția, care avea pentru prima oară șansa reală de a câștiga o majoritate; întrucât imediat după intrarea în vigoare a LSN, șefa executivului din Hong Kong, Carrie Lam, a declarat că alegerile primare sunt ilegale și că ar putea să încalce LSN;

G. întrucât la 23 august 2020 autoritățile chineze au reținut 12 activiști din Hong Kong care se presupune că încercau să fugă din Hong Kong pe o ambarcațiune; întrucât zece din cei 12 activiști au primit condamnări la închisoare între șapte luni și trei ani sub învinuirea de trecere ilegală a frontierei în cursul unui proces care nu a respectat dreptul acuzaților la garanții procesuale; întrucât unul dintre acești activiști, Kok Tsz-Lun, este un student în vârstă de 19 ani și are dublă cetățenie chineză și portugheză, fiind așadar cetățean al UE; întrucât acuzații au fost reținuți, împiedicați să comunice și judecați la Shenzen; întrucât li s-a refuzat și posibilitatea de a-și alege avocații;

H. întrucât au fost reținuți și procesul ținut la Shenzen a încălcat principiile unui proces corect și cu respectarea garanțiilor procesuale; întrucât la 15 ianuarie 2021 avocatului chinez specializat pe drepturile omului Lu Siwei i-a fost retrasă licența de practicare a avocaturii de către Departamentul provincial de justiție Sichuan pentru că l-a reprezentat pe unul dintre cei 12 activiști; întrucât avocatul specializat pe drepturile omului Ren Quanniu a fost audiat la Departamentul provincial de justiție Henan la 19 ianuarie 2021 pentru că a contestat decizia Departamentului de justiție de a iniția procesul de revocare a licenței sale pentru același motiv; întrucât ambii avocați riscă să își piardă licența după ce au

încercat să reprezinte activiști din Hong Kong interceptați de autoritățile chineze în încercarea de a fugi în Taiwan la bordul unei ambarcațiuni; întrucât zece diplomați, inclusiv unii reprezentând state membre ale UE, au fost împiedicați să asiste la audierea lui Lu Siwei din Chengdu la 13 ianuarie 2021;

I. întrucât la 10 august 2020 mogulul media și fondatorul ziarului pro-democrație *Apple Daily* Jimmy Lai a fost arestat pentru încălcarea LSN;

J. întrucât LSN încalcă clar Declarația comună chino-britanică din 1984 și Legea fundamentală a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong din 1990, care garantează autonomia și independența puterii executive, legislative și judecătorești, precum și drepturi și libertăți fundamentale precum libertatea cuvântului, libertatea de întrunire, de asociere și libertatea presei pe o perioadă de 50 de ani de la retrocedarea suveranității; întrucât LSN împiedică, de asemenea, Hong Kong-ul să își respecte obligațiile internaționale în materie de drepturile omului, inclusiv Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP), a cărui implementare de către Hong Kong va fi curând trecută în revistă;

K. întrucât raportul anual al Human Rights Watch afirmă că China traversează cea mai neagră epocă a sa în materie de drepturi ale omului de la masacrul din Piața Tienanmen;

L. întrucât Uniunea Europeană continuă să fie profund îngrijorată în legătură cu LSN a RPC pentru Hong Kong; întrucât aceasta este o problemă sensibilă, cu consecințe de amploare pentru Hong Kong și cetățenii săi, pentru cetățenii UE și cetățenii străini, pentru organizațiile societății civile din UE și internaționale și pentru încrederea mediului de afaceri în Hong Kong; întrucât LSN crește riscul cu care se confruntă cetățenii europeni în Hong Kong;

M. întrucât UE a susținut totdeauna puternic principiul „o țară, două sisteme" și păstrarea extinsei autonomii a Hong Kong-ului, în concordanță cu Legea fundamentală și cu obligațiile internaționale; întrucât în împrejurările actuale aceste principii sunt pe punctul de a fi subminate ireversibil;

N. întrucât în decembrie 2020 UE și China au convenit în principiu asupra Acordului cuprinzător între UE și China privind investițiile (ACI),

1. solicită eliberarea imediată și necondiționată a celor arestați în Hong Kong în primele două săptămâni din 2021 și a tuturor celor arestați anterior sub acuzații formulate în virtutea LSN și retragerea tuturor acuzațiilor care le sunt aduse; cere autorităților să respecte statul de drept, drepturile omului, principiile democratice și gradul ridicat de autonomie ale Hong Kong-ului, în temeiul principiului „o țară, două sisteme", așa cum este consacrat în Legea fundamentală a Hong Kong-ului și în conformitate cu obligațiile interne și internaționale;

2. cere eliberarea imediată și necondiționată a activiștilor din Hong Kong reținuți la 23 august 2020, când se presupune că încercau să fugă la bordul unei ambarcațiuni și retragerea tuturor acuzațiilor care le sunt aduse; invită Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), să continue, prin intermediul Delegației UE în China, să ofere asistență lui Kok Tsz-Lun, care are dublă cetățenie chineză și portugheză și este deci cetățean al UE, fiind unul dintre cei zece condamnați la Shenzen; solicită autorităților chineze să repună în vigoare licențele apărătorilor acestora, avocații specializați în drepturile omului Lu Siwei și Ren Quanniu;

3. cere ca toți protestatarii pașnici din Hong Kong care au fost arestați în ultimii ani, inclusiv Joshua Wong, Ivan Lam și Agnes Chow, să fie eliberați și să se retragă toate acuzațiile care le sunt aduse; solicită o anchetă independentă, imparțială, eficace și promptă cu privire la folosirea forței de către poliția din Hong Kong împotriva protestatarilor;

4. cere autorităților din Hong Kong să înceteze să se folosească de LSN pentru a suprima drepturile la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere; subliniază că este important să se prevină destituirea membrilor Consiliului districtual, ca pas următor, precum și orice modificare a legii electorale care ar limita și mai mult marja de manevră a taberei pro-democrație, fapt ce contravine garanțiilor juridice prevăzute de Legea fundamentală a Hong Kong-ului și obligațiilor și standardelor internaționale;

5. solicită retragerea completă a legii intitulate „Decizie a Congresului Național al Poporului privind instituirea și finalizarea sistemului juridic și a mecanismelor de punere în aplicare ale Regiunii Administrative Speciale Hong Kong pentru menținerea securității naționale", care ar afecta statutul internațional al Hong Kong-ului, erodând autonomia și democrația acestuia, independența sistemului de justiție și respectarea drepturilor omului în această țară; evidențiază că

cetățenii Hong Kong-ului ar trebui să se bucure de libertățile și de gradul ridicat de autonomie garantate atât de Legea fundamentală, cât și de PIDCP, la care Hong Kong este stat parte;

6. reliefează că introducerea LSN reprezintă o încălcare a angajamentelor și obligațiilor RPC în temeiul dreptului internațional, și anume a Declarației comune chino-britanice, împiedică stabilirea unei relații de încredere între China și UE și subminează cooperarea viitoare;

7. este îngrijorat de atacurile tot mai numeroase la adresa sistemului judiciar din Hong Kong ce vin din partea Partidului Comunist Chinez și a presei chineze controlate de stat și urmăresc să pună fățiș sub semnul întrebării independența justiției; este preocupat de faptul că s-ar putea invoca în continuare legea LSN, ca pas următor în subminarea independenței sistemului judiciar din Hong Kong, dat fiind că șefului executivului i se atribuie competența de a numi procurori în cauzele ce țin de securitatea națională și că persoanele acuzate ar putea fi extrădate către China continentală și judecate de instanțele chineze;

8. apreciază mult decizia guvernului britanic de a crea o cale către obținerea cetățeniei pentru cei peste un milion de rezidenți ai Hong Kong-ului care dețin pașapoarte de cetățeni britanici de peste mări; condamnă amenințările Chinei că își va retrage recunoașterea acestor pașapoarte ca document de călătorie valabil și este îngrijorat de ultimele informații, potrivit cărora China ar lua în considerare să excludă deținătorii de pașapoarte de cetățeni britanici de peste mări din funcțiile publice din Hong Kong sau chiar să le refuze dreptul de a vota la alegerile din Hong Kong; invită Consiliul, SEAE și Comisia să își îmbunătățească coordonarea pentru a pune în aplicare cu succes și efectiv pachetul de măsuri pentru Hong Kong, adoptat în iulie 2020; invită SEAE să facă o evaluare mai transparentă a acestor măsuri, inclusiv a caracterului urgent al creării unui „sistem de bărci de salvare” pentru cetățenii din Hong Kong, în cazul în care drepturile omului și libertățile fundamentale se vor deteriora și mai mult;

9. îndeamnă întregul personal diplomatic al UE și al statelor europene să facă tot posibilul pentru a oferi protecție și sprijin activiștilor pașnici din Hong Kong, printre altele, participând la procese, cerând să facă vizite în închisori și contactând consecvent și hotărât autoritățile locale, aplicând în întregime Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului și alte politici relevante ale UE, inclusiv noul Plan de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația;

10. este profund tulburat de relatările conform cărora autoritățile din Hong Kong iau în considerare urmărirea penală a deputaților danezi Uffe Elbæk și Katarina Ammitzbøll pentru că l-au ajutat pe activistul din Hong Kong Ted Hui să plece în exil în Marea Britanie; consideră că acuzațiile propuse împotriva deputaților danezi sunt ilegitime și false și se declară extrem de îngrijorat de hotărârea Partidului Comunist Chinez de a contracara vocile disidente din Hong Kong în întreaga lume democratică printr-o aplicare extrateritorială a LSN; îndeamnă China să elibereze cetățenii UE reținuți pe nedrept, cum ar fi cetățeanul irlandez Richard O'Halloran; în plus, invită Comisia să evalueze riscurile aferente modului în care i-ar putea afecta pe cetățenii europeni LSN în Hong Kong;

11. rămâne deosebit de revoltat de faptul că editorul suedez Gui Minhai este ținut în continuare în detenție și cere ca UE și statele sale membre să intervină ferm și constant la cel mai înalt nivel pentru a-i asigura eliberarea; cere să fie pus în libertate Kok Tsz-Lun, care are dublă cetățenie, chineză și portugheză, și cere să i se permită accesul la personalul consular portughez și la o consiliere pe care să o aleagă singur;

12. salută deciziile statelor membre ale UE și ale altor parteneri internaționali de a suspenda tratatele de extrădare cu Hong Kong; subliniază că este important să se continue monitorizarea proceselor și evaluarea posibilelor implicații ale LSN în afara Hong Kong-ului, precum și pregătirea de răspunsuri la acestea; își reia apelul către statele membre de a-și suspenda tratatele de extrădare cu Republica Populară Chineză, pentru a împiedica, de exemplu, extrădarea uigurilor, a cetățenilor Hong Kong-ului, a tibetanilor sau a disidenților chinezi din Europa pentru a fi judecați în cadrul unor procese politice în RPC;

13. condamnă rolul pe care l-au avut unele bănci cu sediul în Europa, care au ajutat autoritățile chineze să se folosească de LSN înghețând activele și conturile bancare aparținând foștilor parlamentari și liderilor religioși pro-democrație;

14. reamintește că Hong Kong s-a bucurat de acces la internetul deschis, dar este îngrijorat de faptul că LSN conferă poliției puterea de a ordona furnizorilor de internet să blocheze site-urile web; se declară deosebit de îngrijorat de recentele declarații ale furnizorului de servicii de internet „Hong Kong Broadband Network” potrivit cărora intenționează să blocheze, în temeiul LSN, orice site care ar putea incita la „acțiuni ilegale” și, în consecință, de riscul considerabil ca Hong Kong-ul să fie integrat în firewallul chinez; îndeamnă autoritățile din Hong Kong să retragă imediat toate ordinele de blocare care au fost deja emise și să restabilească accesul deplin la internet;

15. îndeamnă Consiliul să își intensifice discuțiile referitoare la pachetul de măsuri pentru Hong Kong și evaluarea acestora și să examineze posibilitatea de a introduce sancțiuni îndreptate împotriva anumitor persoane din Hong Kong și China, inclusiv Carrie Lam, Teresa Yeuk-wah Cheng, Xia Baolong, Xiaoming Zhang, Luo Huining, Zheng Yanxiong, Ping-kien Tang, Wai-Chung Lo și Ka-chiu Lee, în cadrul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului, luând în considerare, în cursul anului 2021, necesitatea categorică de a restabili drepturile civile și politice și respectarea condiției ca reprezentanții opoziției democratice să fie eliberați și să li se permită să participe la viitoarele alegeri, în deplină conformitate cu Legea fundamentală a RAS Hong Kong;

16. regretă faptul că decizia privind încheierea politică a acordului cuprinzător între UE și China privind investițiile nu a dat curs cererilor Parlamentului, formulate în rezoluțiile sale anterioare referitoare la Hong Kong, de a folosi negocierile în materie de investiții ca pe o pârghie menită să păstreze gradul înalt de autonomie a Hong Kong-ului, precum și drepturile și libertățile sale fundamentale; regretă că, grăbindu-se să ajungă la acest acord fără a lua măsuri concrete împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului, cum ar fi, de exemplu, cele din Hong Kong, din provincia Xinjiang și din Tibet, UE riscă să-și submineze credibilitatea ca actor global în domeniul drepturilor omului subliniază că Parlamentul va examina cu atenție acordul, inclusiv dispozițiile sale privind drepturile lucrătorilor, și reamintește Comisiei că va ține seama de situația drepturilor omului în China, inclusiv în Hong Kong, atunci când i se va solicita să aprobe acordul de investiții sau viitoarele acorduri comerciale cu RPC;

17. îndeamnă UE și toate statele sale membre să acționeze unite și cu hotărâre în direcția înființării unui organism independent al ONU de monitorizare a Chinei, lărgind proactiv coalițiile țărilor cu opinii similare, organizând o reuniune în format „Arria" referitoare la China în cadrul Consiliului de Securitate al ONU, îndemnându-l pe Înaltul Comisar ONU pentru Drepturile Omului să lanseze o anchetă a Consiliului pentru Drepturile Omului privind încălcările și îndemnându-l pe Secretarul General al ONU să numească un trimis special pentru China; îndeamnă SEAE și statele membre ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU să își intensifice eforturile de a semnala public îngrijorările referitoare la încălcările drepturilor omului săvârșite de China, de exemplu, luând inițiativa de a solicita, în cadrul ciclului de reuniuni ale Consiliului din 2021, o sesiune extraordinară privind situația drepturilor omului în China, inclusiv în Hong Kong, și subliniază că faptul că China este membră a Consiliului pentru Drepturile Omului o obligă să respecte un standard mai ridicat de garantare a drepturilor omului;

18. invită UE să insiste ca Secretarul General al ONU sau Înaltul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului să numească un trimis special sau un raportor special al ONU pentru situația din Hong Kong, alăturându-se inițiativei președinților comisiilor de afaceri externe ale Regatului Unit, Canadei, Australiei și Noii Zeelande; invită Consiliul și VP/ÎR să colaboreze cu comunitatea internațională pentru a înființa un grup internațional de contact privind Hong Kong-ul;

19. invită comunitatea internațională să-și onoreze promisiunile făcute populației din Hong Kong și să ia măsuri urgente și fără precedent pentru a trage China la răspundere pentru aceste încălcări ale dreptului internațional; cere din nou UE și statelor sale membre să ia în considerare sesizarea Curții Internaționale de Justiție pe motiv că decizia Chinei de a impune Hong Kong-ului legislația privind securitatea națională și aplicarea ulterioară a acesteia încalcă Declarația comună chino-britanică și PIDCP;

20. salută noul dialog bilateral UE-SUA privind China, lansat la 23 octombrie 2020; solicită o coordonare mai bună cu partenerii internaționali, inclusiv cu noua administrație americană, cu privire la toate aspectele relațiilor cu RPC și Hong Kong; insistă ca drepturile omului să fie unul dintre principalele puncte de pe agenda viitorului dialog UE-SUA, cu un accent deosebit pe situația din Hong Kong;

21. observă că politica RPC de a abandona abordarea „o țară, două sisteme" a înstrăinat foarte mult poporul taiwanez și subliniază că este dispus să coopereze cu parteneri internaționali pentru a contribui la asigurarea democrației în Taiwan;

22. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernului și parlamentului Republicii Populare Chineze, precum și șefei executivului și adunării parlamentare a Regiunii Administrative Speciale Hong Kong.